

Faktabladet har tagits fram i samarbete med rådet för notarier i EU (CNUE).

1 Hur upprättas ett förordnande om kvarlåtenskap (testamente, gemensamt testamente, arvsavtal)?

a) Testamenten

Det finns tre huvudtyper av testamenten i det ungerska rättssystemet: autentiska testamenten, skriftliga privata testamenten och (som en undantagstyp) muntliga testamenten (§ 7.13 i civillagen (*Polgári Törvénykönyv*)).

aa) Autentiska testamenten måste avfattas i närvaro av en notarius publicus. När ett autentiskt testamente avfattas tillämpar notarius publicus relevanta juridiska bestämmelser (de bestämmelser i lagen om notarius publicus som är tillämpliga för notariehandlingar).

ab) Ungersk lag erkänner tre undertyper av skriftliga privata testamenten:

Holografiska testamenten: Detta testamente är giltigt till sin form om det i sin helhet har avfattats och egenhändigt undertecknats av testatorn (§ 7.17.1 a i civillagen).

testamente avfattat av andra personer (allografiskt testamente): Denna typ av testamente måste undertecknas av testatorn inför två samtidigt närvarande vittnen. Om testamentet har undertecknats tidigare måste testatorn förklara namnteckningen som sin inför två samtidigt närvarande vittnen. Vittnena måste underteckna testamentet och ange att de gör så i egenskap av vittnen. Maskinskrivna testamenten betraktas alltid som allografiska, även om de har skrivits av testatorn själv (§ 7.17.1 b i civillagen).

Privat testamente förvarat hos en notarius publicus: För att ett sådant testamente ska vara giltigt måste testatorn själv underteckna det (oavsett om det är allografiskt eller holografiskt), och sedan personligen lämna in det, särskilt märkt som testamente, för förvaring hos en notarius publicus. Testamenten kan förvaras hos en notarius publicus som öppna eller förseglade handlingar (§ 7.17.1 c i civillagen).

Ytterligare ett formellt krav för att de tre typerna av privata testamenten ska vara giltiga är att *datumet för när testamentet upprättades* tydligt måste anges i själva handlingen.

Inom kategorin skriftliga privata testamenten finns särskilda regler för testamenten som består av *flera separata ark*:

– Om testamentet är holografiskt måste varje ark ha ett sidnummer i ordningsföljd.

– Om testamentet är allografiskt måste varje ark, utöver kravet på sidnumrering i ordningsföljd, vara undertecknat av testatorn och de två vittnena (§ 7.17.2 i civillagen).

Ett skriftligt testamente kan endast upprättas *på ett språk* som testatorn kan förstå och

– skriva (i fråga om holografiska testamenten), eller

– läsa (i fråga om allografiska testamenten).

Testamenten som har upprättats stenografiskt eller med andra symboler eller annan skriftlig kod än normal skrift är ogiltiga (§ 7.16 i civillagen).

ac) Muntliga testamenten ("nunkupativa testamenten") kan upprättas av personer som befinner sig i extraordinära livshotande situationer där det inte är möjligt att upprätta ett skriftligt testamente (§ 7.20 i civillagen). För att upprätta ett muntligt testamente måste testatorn muntligen uttrycka sitt testamente i dess helhet inför två samtidigt närvarande vittnen på ett språk som vittnena förstår – eller på teckenspråk om testatorn använder teckenspråk – och samtidigt tillkännage att den muntliga förklaringen utgör hans eller hennes testamente (§ 7.21 i civillagen). Det muntliga testamentets exceptionella karaktär understryks av bestämmelsen att ett sådant testamente blir ogiltigt om testatorn hade haft möjlighet att utan svårighet upprätta ett skriftligt testamente under en tid av 30 dagar i följd efter att den situation som berättigade upprättandet av ett muntligt testamente har upphört (§ 7.45 i civillagen).

b) Särskilda regler avseende formen för gemensamma testamenten

Civillagen ger makar rätt att upprätta gemensamma testamenten under den tid de lever tillsammans som gifter (§ 7.23 i civillagen).

Det bör noteras att utöver makar ges även registrerade partner rätt att upprätta gemensamma testamenten, med stöd av § 3.1 i lagen om registrerade partnerskap (lag XXIX från 2009).

Makar (registrerade partner) kan upprätta gemensamma testamenten i följande format:

ba) I form av ett autentiskt testamente (attesterat av en notarius publicus).

bb) I form av ett holografiskt privat testamente: I detta fall är handlingen i sin helhet avfattad och egenhändigt undertecknad av en av testatorerna. I handlingen meddelar den andra testamentsgivaren i en undertecknad förklaring i hans eller hennes handstil att handlingen också utgör hans eller hennes testamente.

bc) I allografisk form: I detta fall är handlingen undertecknad av testatorerna i samtidig närvaro av den andra testatorn och två vittnen. Om handlingen har undertecknats tidigare måste var och en av testatorerna i samtidig närvaro av den andra testatorn och två vittnen förklara namnteckningen på handlingen som sin.

Det finns särskilda regler för utformningen av gemensamma testamenten som består av *flera separata ark*:

– Om testamentet är avfattat för hand av en av testatorerna måste varje ark i testamentet vara numrerat i ordningsföljd och undertecknat av den andra arvlåtaren.

– Om testamentet är allografiskt måste, utöver kravet på sidnumrering i ordningsföljd, båda testatorerna och båda vittnena underteckna varje ark (§ 7.23.3 i civillagen).

c) Arvsavtal

Enligt ungersk lag är ett arvsavtal ett avtal där en av avtalsparterna (testatorn) utpekar den andra parten som sin arvtagare *i utbyte mot underhåll, livränta eller omvårdnad* (§ 7.48 i civillagen).

Enligt ungersk lag är följaktligen ett arvsavtal alltid ett avtal om ekonomisk ersättning. I arvsavtalet kan testatorn utpeka den andra avtalsparten som arvtagare till hela sin kvarlåtenskap, en särskild del av den eller till en särskild egendom. Underhållet, livräntan eller omvårdnaden som erbjuds i utbyte kan ges till testatorn eller till tredje man som anges i avtalet. Ett arvsavtal är ett förordnande om kvarlåtenskap endast med avseende på testatorns avtalade äligganden, inte avseende den andra avtalsparten (den person som tillhandahåller underhåll, livränta eller omvårdnad).

Bestämmelserna för skriftliga testamenten gäller också för kraven på *formell giltighet* för arvsavtal, med det undantaget att de formella kraven för allografiska testamenten gäller arvsavtal även om de har avfattats för hand av en av parterna (§ 7.49.1 i civillagen). I enlighet med detta är ett arvsavtal formellt giltigt om – det har upprättats som en officiell handling av en notarius publicus (i likhet med ett autentiskt testamente), eller – det har upprättats på det sätt som krävs för allografiska testamenten (det vill säga med två deltagande vittnen).

För att ett arvsavtal ska vara giltigt krävs ett *medgivande från det juridiska ombudet och ett godkännande från en förmyndare* om den part som ska ingå ett arvsavtal som arvlätare är

– en minderårig med begränsad rättskapacitet, eller

– en person vars rättskapacitet delvis har begränsats i fråga om att fatta juridiska beslut som avser egendom (§ 7.49.2 i civillagen).

2 Bör förordnandet registreras och i så fall hur?

Nej. Förordnandets giltighet är inte beroende av att det registreras i något officiellt register. I de fall där en notarius publicus är inblandad i upprättandet av förordnandet vidtar emellertid han eller hon på eget initiativ de åtgärder som krävs för att uppgiften om att ett förordnande om kvarlåtenskap har upprättats (eller återkallats, ändrats eller upphört att förvaras hos en notarius publicus) ska registreras i det nationella testamentsregistret (*Végrendeletek Országos Nyilvántartása*). I det nationella testamentsregistret registreras med andra ord att följande typer av förordnande om kvarlåtenskap har upprättats (eller återkallats, ändrats eller upphört att förvaras hos en notarius publicus):

– autentiska testamenten (testamenten som upprättats av en notarius publicus som en officiell handling),

– privata testamenten som förvaras hos en notarius publicus,

– arvsavtal (om de har upprättats av en notarius publicus som en officiell handling),

– testamentariska gåvor (om de upprättats av en notarius publicus som en officiell handling).

Underlåtenhet att utföra en sådan registrering påverkar oavsett anledning dock inte testamentets giltighet.

3 Finns det restriktioner vad gäller rätten att fritt förordna om sin kvarlåtenskap (t.ex. laglott)?

Enligt § 7.10 i civillagen har arvlätare rätt att fritt förordna om sin egendom, eller del därav, genom ett förordnande om kvarlåtenskap.

Följaktligen omfattar rätten till testamentariskt förordnande alla arvlätarens tillgångar. Även om ungersk lag innehåller föreskrifter om laglott till förmån för vissa av arvlätarens nära släktingar (avkomling, make, förälder), är laglotten enligt ungersk lag en *avtalsrättslig* fordran som den arvsberättigade kan utkräva från arvtagarna. (Preskriptionstiden för denna fordran är fem år.) Den person som har rätt till laglott blir inte en arvtagare, det vill säga har inte någon sakrätt till någon del av kvarlåtenskapen, även om han eller hon genomdriver sin fordran gentemot arvtagaren

Den som har rätt till en laglott har en rätt till en tredjedel av den arvslott som den personen skulle ha ärvt som laglig arvtagare. Om en make, i egenskap av laglig arvtagare, även har rätt till nyttjanderätter utgör laglotten en begränsad nyttjanderätt som tillgodoser hans eller hennes behov, med hänsyn till de tillgångar som han eller hon har ärvt.

4 Vem ärver, och hur mycket, om det inte finns något förordnande om kvarlåtenskap?

Om ett förordnande om kvarlåtenskap saknas tillämpas reglerna för intestatarv. Vid intestatarv ärver den avlidna personens släktingar (avkomlingar, släktingar i uppstigande led och släktingar i sidled), liksom hans eller hennes efterlevande make eller maka (eller registrerade partner), enligt de regler som beskrivs nedan.

a) Släktingars arv

aa) Avkomlingars arv (§ 7.55 i civillagen)

Arvtagare med laglig rätt till arv är i första hand arvlätarens barn. Två eller flera barn ärver lika stora arvslotter. Om ett barn (eller en mer avlägsen avkomling) har utestängts från arv ärver den utestängda personens avkomlingar i hans eller hennes ställe, enligt bestämmelserna om istadarätt, det vill säga

– inbördes lika stora arvslotter,

– tillsammans den arvslott som den som har utestängts från arv skulle ha ärvt.

När man avgör de arvslotter i kvarlåtenskapen som ska tillfalla den avlidna personens avkomlingar måste emellertid avkomlingarnas så kallade *skyldighet att återföra arvsförskott* beaktas (se punkt e)).

ab) Föräldrars och föräldrars avkomlingars arv (§ 7.63 i civillagen)

Om arvlätaren inte har några avkomlingar och inte har någon make (eller om de har utestängts från arv) ärver avkomlingens föräldrar lika stora arvslotter i deras ställe. Om en förälder har utestängts från arv ärver dennes avkomlingar i hans eller hennes ställe, på samma sätt som avkomlingar till ett barn ärver i hans eller hennes ställe (enligt bestämmelserna om istadarätt). Om en förälder som har utestängts från arv saknar avkomlingar, eller om avkomlingarna har utestängts från arv, ärver endast den andra föräldern eller dennes avkomlingar i hans eller hennes ställe.

ac) Far- och morföräldrars och deras avkomlingars arv (§ 7.63 i civillagen)

Om den avlidna personen saknar avkomlingar, föräldrar eller barn till föräldrarna, och saknar make eller maka (eller om de har utestängts från arv), har den avlidna personens far- och morföräldrar laglig rätt att ärva lika stora arvslotter. I stället för en far- eller morförälder som har utestängts från arv ärver dennes avkomlingar i hans eller hennes ställe, på samma sätt som avkomlingar till en förälder ärver i hans eller hennes ställe (enligt bestämmelserna om istadarätt). Om en far- eller morförälder som har utestängts från arv saknar avkomling, eller om avkomlingen har utestängts från arv, ärver maken till far- eller morföräldern i hans eller hennes ställe. Om även maken har utestängts från arv ärver hans eller hennes avkomlingar. Om farföräldrarna har utestängts från arv och saknar avkomlingar (eller om de har utestängts från arv) övergår kvarlåtenskapen i dess helhet till morföräldrarna, och tvärtom.

ad) Farföräldrars och morföräldrars föräldrars och deras avkomlingars arv (§ 7.65 i civillagen)

Saknas arvingar i far- eller morföräldrarnas släktskapsgrupp (eller om de har utestängts från arv), har den avlidna personens farföräldrars och morföräldrars föräldrar laglig rätt att ärva lika stora arvslotter. I stället för en far- eller morförälders förälder som har utestängts från arv ärver dennes avkomlingar i hans eller hennes ställe, på samma sätt som avkomlingar till en far- eller morförälder ärver i hans eller hennes ställe (enligt bestämmelserna om istadarätt).

Om en far- eller morförälders förälder som har utestängts från arv saknar avkomling (eller om avkomlingen har utestängts från arv), ärver maken till far- eller morförälderns förälder i hans eller hennes ställe. Om även maken har utestängts från arv ärver hans eller hennes avkomlingar. Om farföräldrarnas föräldrar har utestängts från arv och saknar avkomlingar (eller om de utestängts från arv) övergår kvarlåtenskapen i dess helhet till morföräldrarnas föräldrar, och tvärtom.

ae) Avlägsna släktingars intestatarv (§ 7.66 i civillagen)

Om den avlidna personen saknar far- eller morföräldrars föräldrar eller avkomlingar till dessa (eller om de har utestängts från arv), har avlägsna släktingar till den avlidna personen laglig rätt att ärva lika stora arvslotter.

af) Arv utan arvingar som tillfaller staten (§ 7.74 i civillagen)

Saknas arvtagare med laglig rätt till arv övergår kvarlåtenskapen till staten.

Staten är arvtagare av nödtvång, vilket innebär att den inte kan avsäga sig ett arv. I övriga avseenden har dock staten samma rättsliga ställning som andra arvtagare. Enligt ungersk lag är statens arv ett övertagande som lyder under civilrätten snarare än under offentlig rätt.

b) Makes arv (§§ 7.58–7.62 i civillagen)

Efterlevande makes är beroende av att det finns ett *rättsligt giltigt* äktenskap med den avlidna personen. Trots det är inte ett äktenskap med den avlidna personen ett tillräckligt skäl för en makes intestatarv. § 7.62 i civillagen anger ett särskilt skäl för utestängning från arv när *äktenskaplig samlevnad saknas*: den efterlevande maken kan inte ära om paret hade separerat vid tidpunkten för arvfallet och det uppenbart framgår av omständigheterna att en återförening inte rimligen kunde förväntas. Detta skäl till utestängning från arv kan åberopas av en person som på grund av en sådan utestängning själv skulle ära eller undantas från en förpliktelse eller annat åliggande som han eller hon är förbunden till genom förordnandet om kvarlåtenskapen.

Det bör noteras att de registrerade partner har samma rätt till arv som makar med stöd av § 3.1 i lagen om registrerade partnerskap (lag XXIX från 2009). Till skillnad från registrerade makar har enligt ungersk lag så kallade de facto-sammanboende (personer som utan äktenskap eller registrerat partnerskap lever tillsammans med arvlåtaren) inte rätt till intestatarv.

Makars rättsliga ställning vid intestatarv är beroende av om det finns andra arvtagare med laglig rätt till arv efter arvlåtaren.

ba) Makars och deras avkomlingars arv (§ 7.58 i civillagen)

Om arvlåtaren har avkomlingar och en efterlevande make, har den efterlevande maken följande rätt till arv:

- livslång bruksrätt till den familjebostad, inklusive lösöre, som brukats gemensamt med arvlåtaren och
- av återstoden av kvarlåtenskapen en lika stor arvslott som barnen till den avlidna personen (en "barnlott").

Maken kan vid valfri tidpunkt begära inlösen av sin livslånga bruksrätt (med avseende på framtiden) (§ 7.59 i civillagen). I sådant fall har maken rätt till en "barnlott" – i natura eller pengar – av den egendom som löses in. Den livslånga bruksrätten kan även lösas in under boutredningens gång. Inlösen av den livslånga bruksrätten måste göras med vederbörlig hänsyn till de berörda parternas (makens och avkomlingarnas) rimliga intressen.

Under boutredningens gång kan avkomlingarna och maken fastslå i avtalet om fördelningen av kvarlåtenskapen (det så kallade fördelningsavtalet) att maken i stället för "barnlotten" får en livslång bruksrätt till hela kvarlåtenskapen.

bb) Makars och föräldrars arv (§ 7.60 i civillagen)

Om den avlidna personen saknar avkomling (eller om avkomlingen har utestängts från arv) och den avlidna personen har efterlevande föräldrar och en efterlevande make, har den efterlevande maken följande rätt till arv:

- den familjebostad som brukats gemensamt med den avlidna personen, inklusive lösöre (ägarskap till en sådan egendom snarare än livslång bruksrätt), och
- halva den återstående delen av kvarlåtenskapen. Den andra halvan av kvarlåtenskapen fördelas enligt följande:
 - Denna del av kvarlåtenskapen delas i lika stora delar av den avlidna personens båda föräldrar.
 - Om en av föräldrarna emellertid har utestängts från arv ärver den andra föräldern och arvlåtarens make lika stora andelar av den arvslott som skulle ha gått till den utestängda föräldern.

bc) Make som enda arvinge (§ 7.61 i civillagen)

Om arvlåtaren saknar avkomling eller efterlevande förälder (eller om de har utestängts från arv), ärver den efterlevande maken hela kvarlåtenskapen.

Följaktligen innebär en efterlevande makes intestatarv hinder för intestatarv för avkomlingar till den avlidna personens föräldrar (eller syskon till den avlidna personen), eller för avlägsna släktingar i uppstigande led eller sidled.

c) Adoptioners rättsliga följder för intestatarv

Adoption ger rätt till intestatarv mellan den adopterade personen och adoptivföräldern och hans eller hennes släktingar. Dessutom behålls under vissa omständigheter rätten till intestatarv mellan den adopterade personen och hans eller hennes biologiska släktingar.

ca) Den adopterades intestatarv

Adopterade personer betraktas under adoptionens varaktighet som biologiska avkomlingar till adoptivföräldern i fråga om intestatarv: de ärver som biologiska avkomlingar till adoptivföräldern ur adoptivföräldrarnas och dennes släktingars kvarlåtenskap. Den adopterade behåller även sin lagliga arvsrätt efter sina biologiska släktingar, men bara om han eller hon har adopterats av en släkting i uppstigande led, av ett syskon eller av en avkomling till en sådan släkting i uppstigande led (§ 7.72 i civillagen).

cb) Intestatarv av den adopterades kvarlåtenskap

Adoptionen har även rättsliga följder i "motsatt riktning". Följande personer har laglig rätt till arv efter en adopterad person i enlighet med de allmänna bestämmelserna om intestatarv:

- hans eller hennes avkomlingar och efterlevande make,
- hans eller hennes make och adoptivföräldrar om avkomlingar saknas,
- adoptivföräldrar och deras släktingar om avkomlingar och efterlevande make saknas.

En adoptivförälders och dennes släktingars rätt till arv beror på om adoptionen var genomförd vid tidpunkten för arvfallet

Om emellertid de personer som har angivits ovan inte ärver efter den adopterade, har den adopterades biologiska släktingar laglig rätt till arv, under förutsättning att den adopterade adopterades av en släkting i uppstigande led, ett syskon eller en avkomling till en sådan släkting i uppstigande led (§ 7.73 i civillagen).

d) "Släktlinjesarv" – särskilda regler för intestatarv av viss egendom

Så kallat släktlinjesarv är ett särskilt förhållande i ungersk lag. Släktlinjesarv innebär *särskilda* bestämmelser för intestatarv genom vilka viss egendom i kvarlåtenskapen (den så kallade släktlinjesegendomen) behandlas enligt andra regler än de som gäller för intestatarv.

Det bör noteras att bestämmelserna för släktlinjesarv är tillämpliga endast *om avkomlingar saknas*. Om den avlidna personen har avkomlingar med laglig rätt till arv tillämpas de allmänna bestämmelserna för intestatarv.

da) Tillgångar som tillhör släktlinjesegendomen (§ 7.67 i civillagen)

Släktlinjesegendomen utgör en särskild kvarlåtenskap inom den avlidna personens kvarlåtenskap. Denna särskilda kvarlåtenskap utgörs av den egendom

- som den avlidna personen erhållit som arv eller gåva av en förfader, och
- som den avlidna personen har ärvt eller erhållit som gåva av ett syskon eller en avkomling till ett syskon, under förutsättning att syskonet eller avkomlingen till syskonet har erhållit egendomen i fråga från sin och arvlåtarens gemensamma förfader som ett arv eller en gåva.

Lagen utesluter dock viss egendom från släktlinjesegendomen (så kallad "egendom utesluten ur släktlinjesarv"), se punkt dd nedan.

Att egendomen utgör släktlinjesegendom måste bevisas av den person som skulle ära enligt denna rättighet.

db) Arv av släktlinjesegendom (§ 7.68 i civillagen)

Släktlinjesegendom ärvs av arvlåtarens föräldrar (eller av avkomlingar till föräldrar som har utestängts från arv) och av far- och morföräldrarna och avlägsna släktingar till arvlåtaren ("släktlinjesarvingar"). Arvet av släktlinjesegendom regleras av följande bestämmelser.

– En förälder ärver egendom som arvlåtaren har erhållit från honom eller henne eller från hans eller hennes förfäder. Om föräldern har utestängts från arv ärver dennes avkomlingar i hans eller hennes ställe, i enlighet med de allmänna bestämmelserna för intestatarv.

– Om både föräldern och den avkomling till föräldern som har rätt att ärva släktlinjesegendomen har utestängts från arv ärvs egendomen av den avlidna personens far- eller morförälder.

– Om även far- eller morföräldern till den avlidna personen har utestängts från arv ärvs släktlinjesegendomen av en mer avlägsen släkting till den avlidna personen i uppstigande led.

Om den avlidna personen saknar de arvingar som anges ovan tillämpas inte bestämmelserna om släktlinjesarv. I ett sådant fall bestäms arvet av släktlinjesegendom av de allmänna bestämmelserna för intestatarv.

dc) Den efterlevande makens livslånga bruksrätt till släktlinjesegendom (§ 7.69 i civillagen)

De arvingar som anges under punkt *db* (släktlinjesarvingar) ärver äganderätten till släktlinjesegendom. Den efterlevande maken har emellertid rätt till livslång bruksrätt av släktlinjesegendomen.

Inlösen av den livslånga bruksrätten kan begäras enligt följande:

– Båda de berörda parterna – det vill säga antingen maken med rätt till livslång bruksrätt eller släktlinjesarvingen – kan begära inlösen av den livslånga bruksrätten.

– Inlösen av livslång bruksrätt av den familjebostad som brukats gemensamt med den avlidna personen, inklusive lösöre, kan emellertid endast begäras av maken.

Om den livslånga bruksrätten löses in har maken rätt till en tredjedel av släktlinjesegendomen.

dd) Egendom utesluten ur släktlinjesarv (§ 7.70 i civillagen)

Utan hinder av vad som sägs i bestämmelserna i punkt *da*, är följande egendom utesluten ur släktlinjesegendomen:

– gåvor av ordinärt värde,

– egendom som inte finns kvar vid tidpunkten för arvlåtarens död. Bestämmelserna om släktlinjesarv tillämpas emellertid på substitutegendom eller egendom som förvärvats för avkastningen från sådan egendom.

Om en arvlåtare har en efterlevande make kan inget anspråk på vanligt lösöre göras med åberopande av släktlinjesarv.

e) Skyldighet att återföra arvsförskott

Om arvingarna är avkomlingar till den avlidna personen påverkas storleken på varje arvinges arvslott i kvarlåtenskapen av avkomlingarnas skyldighet att återföra arvsförskott. I allt väsentligt innebär ett arvfall där flera avkomlingar har rätt till arv att varje arvinge till kvarlåtenskapens värde lägger värdet av de förskott som de har erhållit av arvlåtaren under dennes livstid (§ 7.56 i civillagen).

Skyldigheten att återföra arvsförskott bestäms av följande huvudregler.

I enlighet med skyldigheten att återföra arvsförskott måste varje medarvinge återföra arvsförskott till dödsboet under förutsättning att

– arvlåtaren uttryckligen bestämt att sådana förskott ska ingå i arvingens andel av kvarlåtenskapen, eller

– omständigheterna talar för att gåvan skänktes under förutsättningen att den skulle ingå i arvet.

Trots det omfattas inte följande gåvor av skyldigheten att återföra arvsförskott (§ 7.56.3 i civillagen):

– förskott av ordinärt värde, och

– underhåll till avkomlingar i behov av understöd,

även om arvlåtaren uttryckligen har bestämt det.

Förfarandet vid återföring av arvsförskott består av följande åtgärder (§ 7.57.1 i civillagen):

– arvingar måste till kvarlåtenskapens värde lägga värdet av de förskott som de har erhållit från arvlåtaren,

– det resulterande sammanräknade värdet (det vill säga värdet när kvarlåtenskapen och nettovärdet av återförda förskott räknats samman) måste fördelas mellan arvingarna i förhållande till deras arvslotter vid intestatarv,

– värdet av de förskott som återförts av varje arvinge (det vill säga värdet av de förskott som han eller hon har erhållit från den avlidna personen) måste räknas av från den arvslott som skulle ha gått till arvingen.

Om det värde som skulle återföras av en medarvinge uppgår till eller överskrider hans eller hennes andel av kvarlåtenskapen enligt beräkningen av återfört värde, anses han eller hon ha erhållit sin andel av kvarlåtenskapen men behöver inte återföra det överskridande värdet (§ 7.57.4 i civillagen).

Avkomlingar har skyldighet att återföra arvsförskott

– vid intestatarv, eller alternativt

om avkomlingarna genom testamente ärver andelar av kvarlåtenskapen som motsvarar deras lagenliga arvslotter (§ 7.56.2 i civillagen).

5 Vilken typ av myndighet är behörig när det gäller

5.1 arvsrättsliga frågor?

I Ungern har notarius publicus eller domstol behörighet att handlägga ärenden som lyder under arvslagstiftningen.

– Om ingen tvist råder mellan de berörda parterna i arvet avgörs de rättsliga frågorna kring kvarlåtenskapen vanligtvis i en boutredning ledd av en notarius publicus (se detaljer under punkt 6). Den boutredning som leds av en notarius publicus är ett icke-tvistemål där notarius publicus har en domstolsliknande funktion, och där förfarandet avslutas med hans eller hennes formella beslut (homologation).

– Om det emellertid föreligger en rättstvist mellan de berörda parterna kan den inte avgöras av en notarius publicus, utan i sådana fall följer ett domstolsförfarande.

Eftersom rättstvister i arvsfrågor är relativt sällsynta avgörs den överväldigande majoriteten av arvsfrågor i Ungern slutgiltigt i den boutredning som leds av en notarius publicus.

5.2 att ta emot en förklaring om avstående från eller accept av arv?

Ungersk lag följer principen om *ipso jure*-arv: kvarlåtenskapen övergår till arvtagaren vid tidpunkten för arvlåtarens död utan någon särskild rättshandling.

Därför är det enligt ungersk lag inte nödvändigt att avge någon förklaring om *accept av arv*.

Om en arvtagare inte önskar ärva kan denne förklara att han eller hon *avsäger sig* arvet. Lagen föreskriver inga särskilda krav i fråga om arvsavsägelsens form; den är giltig vare sig den är muntlig eller skriftlig.

Det oaktat fastställs arvsordningen i Ungern i ett formellt rättsligt förfarande, den så kallade boutredningen (se punkt 6), och därför måste den notarius publicus som leder förfarandet informeras om arvsavsägelsen om man ska ta hänsyn till denna under boutredningen. Därför görs arvsavsägelsen i praktiken antingen inför den notarius publicus som leder boutredningen, eller i en skriftlig avsägelse som lämnas in till notarius publicus.

Om en arvtagare avsäger sig arv träder avsägelsen i kraft retroaktivt från arvlåtarens dödsdatum; kvarlåtenskapen anses som inte överlåten.

5.3 att ta emot en förklaring om avstående från eller accept av legat?

Bestämmelserna som förklaras i punkt 5.2 om övergång och avsägelse av arv regleras, med vederbörlig anpassning, särskilda legater (*legatum vindicationis*).

5.4 att ta emot en förklaring om avstående från eller accept av laglott?

Som anges ovan är laglotten enligt ungersk lag en avtalsrättslig fordran som kan utkrävas gentemot en arvtagare. Den utgör ingen sakrätt till någon del av kvarlåtenskapen. Följaktligen finns det i ungersk lag inte någon "förklaring om avsägelse eller accept av laglott". Vilken metod som används för att avgöra ett anspråk på laglott beror främst på relationen mellan arvtagaren och den person som har rätt till laglotten:

– Om det råder *samförstånd* mellan arvtagaren och den person som har rätt till laglott i det här avseendet (det vill säga att arvtagaren erkänner anspråket på laglott), kan de under boutredningen ingå ett avtal som tillgodoser kravet på laglott (t.ex. kan arvtagaren överlåta viss egendom i kvarlåtenskapen till den person som gör anspråk på laglott och på så sätt tillgodoser kravet).

I annat fall kan personen som gör anspråk på laglott vända sig till domstol med sitt krav

6 Ge en kort beskrivning att förfarandet för att göra upp arvsfrågan enligt nationell lag, inklusive avveckling av egendom och fördelningen av tillgångar (detta omfattar information om huruvida arvsförandet inleds av en domstol, annan behörig domstol eller på eget initiativ).

Ungersk lag föreskriver att den så kallade boutredningen utförs enligt ett formellt juridiskt förfarande. Boutredningen inleds *ex officio* (på tjänstemannens eget initiativ) och syftar till att involvera alla berörda parter (arvtagare, testamentstagare, personer med rätt till laglott, dödsboets fordringsägare osv.) för att, så långt det är möjligt, avgöra alla rättsliga frågor som rör arvet i ett enda förfarande

I Ungern består boutredningen av två steg. Det första steget är *boupteckningen*. Denna genomförs av den administrativa myndigheten (en särskild tjänsteman vid ett behörigt borgmästarkontor, boupteckningstjänstemannen). Boutredningen ligger till grund för notarius publicus åtgärder; det syftar till att klarlägga de personliga och materiella omständigheterna kring arvet (i synnerhet kring den egendom som ingår i kvarlåtenskapen och de parter som berörs, och för att fastställa om den avlidna personen efterlämnat något förordnande om kvarlåtenskap). Alla dessa uppgifter registreras i boupteckningen, som när den slutförts skickas till behörig notarius publicus.

Det andra steget är *förfarandet inför notarius publicus*, som genomförs enligt bestämmelserna om rättsvårdsärenden. I detta förfarande har notarius publicus en domstolsliknande funktion och utför offentlig myndighetsutövning på statens vägnar.

Förfarandet är underställt särskilda *behörighetsbestämmelser*: endast en notarius publicus med den behörighet som föreskrivs i lag får inleda förfarandet. I en boutredning får med andra ord de berörda parterna (t.ex. arvtagarna) inte anlita en valfri notarius publicus.

Under förfarandet undersöker notarius publicus på eget initiativ de uppgifter och omständigheter som bestämmer arvsordningen. En förhandling är i allmänhet nödvändig för att klarlägga sakförhållandena, och notarius publicus kallar de berörda parterna till en sådan förhandling. Om det finns tecken som pekar på att den avlidna personen efterlämnat ett förordnande om kvarlåtenskap vidtar notarius publicus på eget initiativ de steg som krävs för att komma över denna handling.

I Ungern sker fördelningen av kvarlåtenskapen mellan arvtagarna i allmänhet *inom ramen* för boutredningen. Fördelningen av kvarlåtenskapen är i allt väsentligt en avslutning av arvingarnas gemensamma ägande av kvarlåtenskapen som uppstod genom arvfallet. Det sker vanligtvis genom ett avtal mellan de berörda arvtagarna: *fördelningsavtalet*. Om arvtagarna upprättar ett fördelningsavtal utfärdar notarius publicus en homologation av avtalet med motsvarande innehåll.

Under boutredningens gång kan ett avtal slutas mellan arvtagarna, och även mellan dem och andra berörda parter: arvtagare kan överlåta delar av eller hela den egendom som de erhållit i arv till en person med fordringar på kvarlåtenskapen, eller till en person med rätt till laglott, för att på så sätt tillgodoser deras fordringar. Detta innebär att fordringar från dödsboets fordringsägare eller personer med rätt till laglott kan regleras genom förhandling under boutredningen. När boutredningen avslutas fattar notarius publicus ett formellt beslut: en *homologation*. Genom detta beslut överförs notarius publicus juridiskt olika delar av kvarlåtenskapen till arvtagarna (eller testamentstagarna).

Berörda parter kan *överklaga* den homologation som notarius publicus utfärdat. Överklagandet behandlas i behörig regional domstol. Den lagakraftvunna homologationen är en officiell offentlig handling som bekräftar den namngivna arvtagarens (testamentstagarens) ställning. Notarius publicus ombesörjer på eget initiativ att homologationen skickas till den myndighet som ansvarar för fastighetsregistret (eller register för andra typer av egendomar).

Det bör noteras att om det föreligger en rättstvist mellan de berörda parterna kan den inte avgöras i boutredningen utan endast genom process i domstol.

7 Hur och när blir någon arvtagare eller testamentstagare?

Enligt § 7.1 i civillagen övergår en persons kvarlåtenskap i dess helhet till en arvtagare vid arvlåtarens död. Följaktligen följer ungersk lag principen om *ipso jure*-arv. En arvtagare tillträder arvet i kraft av själva lagen utan någon annan särskild rättshandling (till exempel förklaring av accept) vid tidpunkten för arvlåtarens död. Arv där arvinge saknas (*hereditas jacens*) existerar inte i ungersk lag. Om det finns mer än en arvtagare övertar dessa kvarlåtenskapen vid arvlåtarens död i förhållande till sina arvslotter. Därigenom ingår de vid arvlåtarens död ett gemensamt ägarskap av den odelade kvarlåtenskapen.

Det finns två typer av legat i ungersk civilrätt: specifikt legat (*legatum vindicationis*) och obligatoriskt legat (*legatum damnationis*)

Specifikt legat är en gåva från arvlåtaren av en viss egendom till en viss mottagare (den specifika legatarien) i ett förordnande om kvarlåtenskap. Ett specifikt legat innebär ett omedelbart övertagande av en rättighet i kvarlåtenskapen, det vill säga rättigheterna till föremålet för det specifika legatet övergår till legatarien vid tidpunkten för arvlåtarens död.

Obligatoriskt legat är ett legat där arvlåtaren i ett förordnande om kvarlåtenskap förpliktigar sin arvtagare att tillhandahålla någon form av ekonomisk förmån till en särskild mottagare (t.ex. att betala en viss penningssumma). Ett obligatoriskt legat är till sin natur en rättslig fordran gentemot arvtagaren och innebär inte något omedelbart övertagande av arvlåtarens rättigheter).

Mot bakgrund av detta övergår enligt ungersk lag kvarlåtenskap och legater till arvtagare och särskilda legatarier vid tidpunkten för arvlåtarens död. Det bör noteras att det, trots det omedelbara övertagandet av rättigheter *ipso jure*, enligt ungersk lag i allmänhet är nödvändigt med ett formellt rättsligt förfarande (en boutredning) för att ett officiellt arvsintyg ska kunna utfärdas.

8 Är arvtagarna ansvariga för den avlidnes skulder och om ja, under vilka villkor?

Ja. I enlighet med § 7.96 i civillagen är arvtagare ansvariga för dödsboets skulder. Arvtagarnas ansvar för skulderna begränsas enligt följande.

– Arvtagare är ansvariga för dödsboets skulder först och främst med kvarlåtenskapen ("med föremålen i och avkastningen av kvarlåtenskapen") (*cum viribus*-ansvar).

– Om föremålen i eller avkastningen av kvarlåtenskapen emellertid inte är i arvtagarens ägo när fordringen drivs in, ska även hans eller hennes övriga egendom upp till ett värde motsvarande arvet tas i anspråk för att betala fordringen (*pro viribus*-ansvar).

Det bör noteras att ungersk lag, till skillnad från andra rättssystem, inte erkänner något samband mellan arvtagarnas ansvar och kvarlåtenskapens innehåll. Begränsningen av arvtagarnas ansvar har sin grund i lagen: arvtagare behöver inte avge någon "förklaring om begränsning av ansvar" när de accepterar ett arv.

§ 7.94 i civillagen anger vilka fordringar som utgör dödsboets skulder. I enlighet med denna omfattar dödsboets skulder

a) kostnader för en värdig begravning av arvlåtaren,

b) tillbörliga kostnader för att tillträda, skydda och förvalta kvarlåtenskapen ("dödsbokskostnader"), liksom kostnaderna för boutredningen,

c) arvlåtarens skulder,

d) skyldigheter i fråga om laglotter,

e) skyldigheter i fråga om legat och testamentariska gåvor.

De ovanstående fem kategorierna av dödsboskulder för dödsbon är uppställda i *prioritetsordning* (§ 7.95 i civillagen). Skulder avvecklas i den ordningsföljd som bestämts för de olika kategorierna av dödsboskulder. Om alla skulder inom en viss kategori inte kan avvecklas, betalas fordringarna proportionerligt inom kategorin (i förhållande till fordringarnas relativa storlek).

9 Vilka handlingar och/eller vilken information krävs vanligtvis för registrering av fast egendom?

Om kvarlåtenskapen omfattar fast egendom ombesörjer notarius publicus på eget initiativ att den lagakraftvunna homologationen skickas till den behöriga myndighet som ansvarar för fastighetsregistret (se punkt 6), så att ändringar som rör egendomen kan föras in i registret.

Enligt § 29 i lag CXLI från 1997 om registrering av fast egendom (1997. évi CXLI. törvény az ingatlan-nyilvántartásról, nedan kallad *lagen om registrering av fast egendom*) kan rättigheter och sakförhållanden registreras på grundval av offentliga handlingar, privata handlingar med fullt bevisvärde eller kopior av sådana som har bestyrkts av en notarius publicus, och som bekräftar uppkomst, förändring eller upphörande av rättigheter eller sakförhållanden som är föremål för registrering. Handlingarna ska åtföljas av ett skriftligt bemyndigande från den registrerade rättighetsinnehavaren, eller från den rättighetsinnehavare som ska registreras i fastighetsregistret som en interimistisk mottagare av egendomen (det vill säga ett bemyndigande till registrering, som kan ges av rättighetsinnehavaren genom att han eller hon utfärdar en handling med samma formella krav som den handling som utgör grunden för registreringen).

I § 32 i lagen om registrering av fast egendom föreskrivs att en handling som ska användas för registrering av fast egendom ska innehålla

a) klientens personliga identifikationsuppgifter, adress och personnummer,

b) namn, statistiskt nummer, säte och organisationsnummer för organisationer med statistiskt nummer, eller registreringsnumret för trossamfund som är juridiska personer,

c) fullständig adress och beskrivning av egendomen i fråga (kommun, fastighetsbeteckning), liksom aktuell ägarandel,

d) detaljerad beskrivning av rättighet eller sakförhållande,

e) rättslig grund för ändringen,

f) avtal mellan berörda parter och/eller ovillkorligt och oåterkalleligt formellt tillstånd från den registrerade ägaren,

g) uppgift om avtalsparternas medborgarskap.

9.1 Är det obligatoriskt, eller obligatoriskt på begäran, att utse en boutredningsman? Om det är obligatoriskt eller obligatoriskt på begäran, vilka steg ska i så fall vidtas?

Ungersk lag erkänner inte det juridiska begreppet förvaltare.

Det oaktat kan en notarius publicus i vissa fall utse en person som utför vissa uppgifter i förvaltningen av kvarlåtenskapen. Det kan ske i följande fall:

aa) förvaltare för att tillvarata rättigheter i bolag (§ 32.2 i arvslagen)

Om kvarlåtenskapen innefattar delägarskap/aktier i ett bolag (eller kooperativ) kan notarius publicus utse en förvaltare för att tillfälligt tillvarata de rättigheter som härrör från delägarskapet/aktierna. En sådan förvaltare utses på begäran av bolaget (kooperativet), eller av en person (ett organ) som har ett intresse i bolagets verksamhet.

ab) förvaltare för indrivning av fordringar (§ 32.3 i arvslagen)

Om dödsboet innefattar fordringar kan notarius publicus utse en förvaltare för indrivning av sådana fordringar på begäran av en part som har ett intresse i arvfall. En sådan förvaltare ansvarar för att vidta de rättsliga åtgärder som är nödvändiga för att driva in de fordringar som ingår i kvarlåtenskapen.

Ingen förvaltare utses (inte heller i de ovannämnda fallen) om de uppgifter som anges ovan utförs av en *testamentsexekutor*.

9.2 Vem är behörig att verkställa förordnande om den avlidnes kvarlåtenskap och/eller har rätt att ha hand om boutredningen?

I Ungern avgörs arvsfrågor i ett formellt rättsligt förfarande (en boutredning) lett av en notarius publicus, som fungerar som domare i förfarandet (se punkt 6). Notarius publicus tar på eget initiativ reda på om det finns något förordnande om kvarlåtenskap för den avlidna personen registrerat i det nationella testamentsregistret. Om det finns någon information som tyder på att ett sådant förordnande finns, vidtar notarius publicus på eget initiativ de åtgärder som krävs för att komma över detta förordnande.

Det är följaktligen enligt ungersk lag *notarius publicus uppdrag och ansvar att under boutredningen verkställa ett förordnande om kvarlåtenskap*.

Det oaktat tillåter ungersk lag även testatorer att utse en testamentsexekutor för sitt förordnande om kvarlåtenskap (testamente). Det bör dock betonas att utnämningen av en testamentsexekutor inte ersätter boutredningsförfarandet. En testamentsexekutor får inte överta notarius publicus ansvar.

Testamentsexekutorns rättigheter och skyldigheter regleras av bestämmelserna i förordnandet om kvarlåtenskap. Om förordnandet inte innehåller några bestämmelser i det här avseendet har testamentsexekutorn följande rättigheter och skyldigheter (§ 99 i arvslagen):

– att assistera ansvariga instanser i inventeringen av dödsboet,

– att vidta åtgärder för att skydda kvarlåtenskapen där så behövs,

– att förvalta kvarlåtenskapen. I denna roll som förvaltare av tillgångar har testamentsexekutorn rättighet och skyldighet att

– kräva att arvtagare och legatarier verkställer testamentets bestämmelser,

– avveckla skulder till dödsboets fordringsägare (handlande i eget namn för dödsboets räkning),

– tillfälligt utöva de rättigheter som härrör från aktier (delägarskap) i bolag (kooperativ) som ingår i kvarlåtenskapen,

– driva in fordringar som ingår i dödsboet (handlande i eget namn för dödsboets räkning).

Testamentsexekutorns rättigheter i rollen som förvaltare av tillgångar är emellertid begränsade: han eller hon får inte åta sig några skyldigheter för dödsboets räkning och får inte sälja egendom, utom i de fall alla personer med ett intresse i arvet har gett sitt medgivande. Vidare får testamentsexekutorn inte heller utan ersättning göra överlåtelse till kostnad för dödsboet.

9.3 Vilka befogenheter har en boutredningsman?

Se punkt 9.1 för rättigheter och skyldigheter för förvaltare som utsetts av notarius publicus och för testamentsexekutorn.

10 Vilka handlingar utfärdas vanligtvis enligt nationell lagstiftning under eller efter ett arvsmål för att bevisa förmånstagarnas ställning och rättigheter? Har de särskilda bevisvärden?

Som anges ovan (se punkt 6) leds boutredningar i Ungern av en notarius publicus. I slutet av detta förfarande fattas ett formellt beslut, en *homologation*. I detta beslut överför notarius publicus i juridisk mening de olika delar av kvarlåtenskapen till de olika arvtagarna.

Det bör dock noteras att arvtagarnas övertagande av ägarskap inte sker i och med homologationen. Som nämnts ovan följer ungersk lag principen om *ipso jure*-arv: kvarlåtenskapen övergår till arvtagarna vid tidpunkten för arvlåtarens död. Med hänsyn till detta har homologationen en *fastställande* funktion.

I sin slutgiltiga form har den homologation som notarius publicus utfärdat en *legitimerande funktion*: det är en officiell handling som för tredje man bekräftar de namngivna personernas ställning som arvtagare (eller legatarier) såvida inte en domstol fattar ett annat beslut i en rättsprocess.

Du får gärna lämna synpunkter på innehållet

This webpage is part of an EU quality network

Senaste uppdatering: 15/01/2024

De nationella versionerna av sidan sköts av respektive kontaktpunkt. Översättningarna har gjorts av EU-kommissionen. Det är möjligt att översättningarna ännu inte tar hänsyn till eventuella ändringar som de nationella myndigheterna har gjort. Varken det europeiska rättsliga nätverket eller kommissionen påtar sig något som helst ansvar för information eller uppgifter som ingår eller åberopas i detta dokument. För de upphovsrättsliga regler som gäller för den medlemsstat som ansvarar för denna sida hänvisas till det rättsliga meddelandet.